

דיעות הטומאה פרק שני שבועות

יט.

עין משפט
גד מצוה

(א) לעיל ג. (חולין ע"א).
(ב) ז"ק קד: פטוה ג.
(ג) ממחמ. י. בכורות מג.
(ד) כריתות ע"ג. שם ע.
(ה) לקמן כו. (פסחין סב).
(ו) כריתות י: יט. וכל
הפוגע עד סוף. (ז) ר"ל
(ח) והעלם מלאכות כ"ל.
(ט) גוי מהרש"א
משום שם.

תורה אור השלם
א. ו א הודע אליו חטאתו
אשר חטא בה והביא את
קרבנו ששני עושים וזכר
המים: ויקרא ד כג

הגהות הב"ח
(א) ג"פ פרט למתעסק.
כ"ב ע"פ פנימיות דף קכ
ע"כ ובהיות דף ע"א:

מוסף רש"י

כל פרישה שנאמרה
וגשנית כו'. אורחיה
דקרא לחזור ולשנות את
המזל ממי דבר אחר
המתעסק בכפילותו (וזה
ג). אחד טמא ואחד
טהור. ואין ידוע איה
טמא ואיה טהור וברית
יח. ולא נכנס. למקדש
(טו). בשני ובכנס.
למקדש. ובכניסתו נעלמו
ממנו מקדש וידע טומאה.
דהוה ליה ידעה בתחלה
ובקוץ והעלם בימים (טז)
ושפיקו. חייב. על אית
מקדש. דממה נפש איכא
ידעה ודאית וטמא הוא
שחי הן נשמיהו (טז).
ואח"כ הלך בשני
ובכניסתו בשני
נעלמה ממנו טומאה
דכניסה ראשונה חייב
(טז). ר"ש פטר. כו.
דשי טומאות ניהו. אבל
הוא חטא וחדל כניסה איכא
למחר שני. או הוא
הטהור. והלך ליה ידעה
ודאית בתחלה. ובזמנת
מקדש בעין ידעה בתחלה
ובקוץ והעלם בימים.
ותיק דמחייב מפרש
טעמיה לקמן (טז ט).

לכדרי. צפ' קמא (לעיל ד. א) אקרא אני חיה צממה למה נאמרה כו':
פרט למתעסק. בדבר היתר וצא לידו איסור ולא נתכוין לגופה
של זו כגון נתכוין לתוך את המלוא וחתך את המחומר נתכוין
לאשמו והרי אחרת עמה צממה ונשטטה אשמו וצאה אחרת
תחתיה ואחרת חייב נתכוין לתוך
כסבור מלוא ונמצא מחומר או כסבור
היום חול או כסבור מלאכה זו מותרת
ומי"מ לזו נתכוין וכן צא על אחרת
ונתכוין לגוף זה כסבור היא אשמו: **דרב**
שם מחליף כו'. כשהיה שונה משמנו
פעמים מחליף דברי זה לדברי זה ולא
היה מקפיד לפי שאין ביניהם חיוב
ופטור: **העלם זה וזה.** טומאה
ומקדש מהו לרבי אליעזר ור"ע
דפטרי על העלם מקדש: אי
טומאה פריש. אי מחמת טומאה
שהודע לו פירש מן העצירה (ומציא)
צדקו) שאמר זה טמא אשה: הרי
העלם טומאה בידו. אינלא מילתא
שציאתו למקדש בשביל העלם טומאה
היה: ואי מקדש קפריש. שאמר לו
מקדש הוא זה ומחמת כן מוהא על
ציאתו ולא הוסיפו לו טומאה אינלא
מילתא דמשום העלם מקדש נכנס לו:
כלום פריש ממקדש כו'. כשהודיעוהו
אחד מהם שם אל לבו לומר מה בכך
ומתוך כך נזכר על השני ומי"מ העלם
שניהם היה בידו: **אלא לא שנה.**
ופטור: אחד טמא. מה קבור זו
ואי"ל להלך שלא יאחיל: **הלך בראשון.**
ואינו יודע אם בטומא או בטהור ולא
נכנס למקדש: **בשני ונכנס.** וחזר
והלך בשני ידע שהלך בשניהם והרי
הוא טמא ודאי ונכנס למקדש בהעלם

טומאה שנתעלם ממנו טומאה: חייב.
כאן בתחלה ידעה ודאית: **הלך בראשון.** ידע שהוא ספק טמא:
ונכנס. למקדש בהעלם טומאה ששכח הילוכו בשביל זו: והוא
ושנה. הוא בשלישי ושנה בשביעי וטבל: **וחזר והלך בשני.** ידע
שהוא ספק טמא: **ונכנס.** למקדש בהעלם טומאה: חייב. או
מחמת ציאה ראשונה או מחמת ציאה שניה דמה נפשך או ציאה
ראשונה או ציאה שניה בטומאה היתה: **ור"ש פטר.** דאין כאן
בזמנת מתכוין ידעה ודאית בתחלה שאף ידעה תחלה של צביל
שני ספיקא היא שהרי טהור לו מטומאה ראשונה אם הראשון
הוא הטמא: **פטר ככולן.** אף בראשונה ולקמן [ע"ג] מפרש לה:
ואפילו

מדבעי מייכתב בהמה וחיה כדדרי. צלל חיה נמי מצי למדרש
הכי אקרא אני בכל דבר טמא אלא לאו דוקא נקט
חיה וחיה נמי לא נכתבה אלא בשביל דבר שנחמשה בה כדמנא
דבי רבי ישמעאל ומשום דרבי נקט חיה במילתיה נקט נמי הכא
בהמה וחיה כדרי ומינה דצפרק
בהמה המקשה (חולין דף ע"א). משמע
דאי לאו קרא דבהמה טמאה כלל
חיה טמאה לא הוה דריש רבי ג"ש
משום דאליטריך בהמה טמאה
לגופה והשתא צלל חיה נמי הוה
דרשי ג"ש דבהמה דמכל דבר טמא
נפקא ויש לומר דאי לאו בהמה
כלל חיה לא הוה דריש ג"ש
דבהמה טמאה הו"ג דמתיב כלל
דבר טמא אלא ה"א דלמו פרטי
לאשמועינן דבעינן ידיע אי בשרך
איטמא אי צנצילה איטמא אפילו
לרבי עקיבא אצל השתא דבהמה
כלל חיה הוה כפילו כחצ בהמה ז'
פעמים ש"מ לכדרי הוה דלמו ולר'
אליעזר אלא נמי לאשמועינן דבעינן
ידיע אי בשרך אי צנצילה איטמא
משך וצנצילה ולר"ע כיון דע"כ משום
דבהמה כלל חיה דפרשיית מהשתא
ש"מ ככולהו לא נכתב אלא בשביל
דבר שנחמשה בה ולא בעינן ידיע
במאי איטמא: **פרט למתעסק.**
בפרק ספק אכל (בכורות דף י"ג): מסיק
מתעסק במאי אי דחלצים ועריות
חייב שכן נהנה אלא מתעסק דשנת
דשמואל ובקונטרס לא קד דהכיר
נמי מתעסק דעריות ומי"מ חיה
דלמאי אליטריך זה פרט למתעסק
דשנת מיפוק ליה מטעמא דשמואל

דלמחר התם דפטור מטעם
דשמואל גופיה קשה דאי טעמא דנהנה עיקר לחייב צלצלים
ועריות למה לי למיפטריה בשנת משום מלאכת מחשבת ואי טעמא
דמלאכת מחשבת עיקר למה לי למחייביה צלצלים ועריות משום
דנהנה ונראה דאיכא תרי גווני מתעסק כגון נתכוין לתוך מחומר
זה וחתך מחומר אחר דמיפטר מטעם שלא נעשית מחשבתו
ולא שייך למיפטריה משום מתעסק ועוד מתעסק אחר כגון
נתכוין לתוך את התלוש ולהגביה את התלוש למר דלמאי
ליה ולמר דלמאי ליה ונמצא מחומר דנעשית מחשבתו
ומיפטר משום זה פרט למתעסק ובתרייהו איירי שמואל ומשום
הכי קאמר בכריתות אלא מתעסק דשנת דשמואל דאיירי נמי
אלא לפרש אלא טעם דמלאכת מחשבת דלא איירי בה רבי אליעזר

ונחלב נמי איכא תרי גווני מתעסק כגון נתכוין לאכול חלב זה ואכל חלב אחר דחייב צלל טעמא דנהנה דלא שייך למיפטריה מטעם
מלאכת מחשבת ועוד מתעסק אחר כגון כסבור שהוא שומן או רוק וצולעו דלמא צו מיפטר לעינן שנת מדכתיב בה והכא לית לן למעוטי
משום דנהנה וטעמא דנהנה ומשום מלאכת מחשבת לא קאי אכולהו ומה שפירש הקונטרס כאן מתעסק היינו נתכוין לתוך את
התלוש וחתך את המחומר ואחרת חייב נתכוין לתוך את זה וחתך זה וכסבור שהוא תלוש ונמצא מחומר אין נראה לפרש אלא נראה
כדפרשימי: **הרי העלם טומאה בידו וחייב.** תימה דהכא ולקמן בפרק שלישי (דף ק"ג) גבי העלם שבוועה והעלם חפץ פשיט רב נחמן
לחויבא ובפרק כלל גדול (שם דף ע"ג) גבי העלם שנת (והעלם מלאכה פשיט לפטור ו"ל דלא דמי דהכא סברא הוא דלמחייב כיון
דאיכא נמי העלם טומאה אצל התם אין סברא למחייב על כל אמת ואמת דיון בדשגגת שנת וזדון מלאכות לא מייחייב אלא חדא השתא
נמי דשגג מלאכה הרי יש כאן נמי שגגת שנת: **הרי העלם מקדש בידו ופטור.** אומר רבינו תם דלא מיפטר אלא מקרבן עולה
ויורד אצל חטאת קבועה חייב דהא גמרינן מע"ז דכל שחייבים על זדונו כרת חייבים על שגגתו חטאת והא דלמחר צפ"ק (לעיל
דף ג) דעל שאין זה ידעה בתחלה ששעיר החיזון מכפר אלמא לא מוקמינן ליה בחטאת קבועה דאי הוה ציה חטאת קבועה לא הוה
חיזון מכפר אמרי דבר קרבן הוא התם ודאי מיפטר לגמרי שלא יהא חמור אין בה ויש בה משום דאי הוה ציה חטאת קבועה לא הוה
הכא דפטור משמע דפטור לגמרי ועוד דלקמן פרק שלישי (דף ק"ד): גבי יש אוכל אכילה אמת דחיק לאשכוחי חטאת קבועה בטמא שאכל
את הקדש ומוקי לה בנשיא וכו' אלעזר ולוקמה בהעלם קדש על כן נראה דפטור לגמרי משום דהוה דבר שהיה צלל ויהא לידו צדבר
התם כדלמרינן לקמן בפרק שלישי (דף ק"ה): גבי שבוועה מעדות: **אמר רב אשי חזון אי מצינוהו קפריש כו'.** תימה מנא
ידעינן אי משום דא"ל טמא אמה ופירש דלמא אי הוה א"ל נמי מקדש הוא היה פירש ואי דא"ל מעיקרא מקדש הוא ולא פירש דלמא אי
הוה א"ל נמי טמא אמה לא הוה פירש אלא השתא דא"ל תרייהו פירש ונראה דרב אשי לא צא לפשטו הנציעא אלא צא לפרש שפעמים
יש לצבר איזה שכוח ממנו יותר כגון דנישיליה אי מחמת טומאה הוה מידבר אמת מקדש לא הוה מידבר אטומאה א"כ הוה העלם
טומאה בידו ואם להפך הוה [העלם] מקדש בידו ואם שניהם שכוין צוהו צוהו ודאי נציעא לן ולגבי שנת בפרק כלל גדול (דף ע"ג): י"ס
שכתבו בן צלמיהו דרב אשי אי משנת קפריש העלם שנת בידו ואי כי מודעי ליה אשנת אכתי צריך לאודועיה אמלאכות העלם מלאכה
צדו ואין גיר' וכו' ונונה דלמאי צריך לפרש וכי מודעי ליה אמלאכה לא צריך לאודועיה אשנת לפי מה שפירשנו אלא גר' אי משנת
קפריש אי משום מלאכה קפריש ועוד נראה לפרש בעינן אחר אי משום טומאה קפריש אפי' אם הודיעוהו טומאה באחרונה דלע"ג
דאליו הודיעוהו בתחלה לא הוה פירש חשיב פירש מחמת טומאה כיון דקרבן ע"י בתרייהו קאמי ואי א"ל מקדש הוא ופירש
ידעה בתרייהו דמקדש הוא ופטור ובעינן זה יש לפרש הוה דלקמן (דף ק"ג) גבי העלם שבוועה והעלם חפץ והוה דשנת: **הלך בראשון**
ונכנס כו'. אי ברה"י איירי בחד נמי חייב דסקפ טומאה ברה"י ספיקו טמא אצל הכא איירי ברה"י דמוקמינא ליה בחזקת טהרה:

נו א מיי פירא מהל'
שגגות הלכה א:
נח ב מיי שם הל' ו:
נז ג מיי שם הל' ו:
רבינו חננאל
למכתב בהמה וחיה
לכדרי. דתי רבי אומר
אקרא אני חיה. בהמה
למה נאמרה כו'. כדמתיב
לעיל. אידי דבתיב
בהמה וחיה כתב נמי שרין
טמא ונעלם. וכדמתיב רבי
ר' ישמעאל כל פרישה
שנאמרה ונשנית לא
נשנית אלא בשביל דבר
שנחמשה בה. ורי אליעזר
כיון דלא צריך ליה
באיזה חטא הוא שחטא.
בה מאי דריש ביה.
ואמרין פוט למתעסק
בחטא שאינו חייב מאי
טמא דבעינן בה כוון
לכך יחייב אבל דלא
קא מיוכו למעשה כלל
פטור. בין לרי אליעזר
בין לרי עקיבא על העלם
טומאה חייב על העלם
מקדש אינו חייב: בעע
מינה רבא מרב נחמן
העלם טומאה והעלם
מקדש מהו. כגון שעלם
ממנו שטמא. וגם נעלם
ממנו שיהי חייב בית
המקדש הוא. א"ל הרי
העלם טומאה בידו וחייב.
וא"ל רבא אדרבה הרי
העלם מקדש בידו ופטור.
ובא רב אשי ואמר חזון
אי טומאה פירש כו'.
ודחה רבינו רבא רב אשי
וא"ל לא שנו: ח"ר שני
שבילים אחד טמא ואחד
טהור הלך בראשון ולא
נכנס במקדש בשני ונכנס
והיה פטור בכפולת שמואל
שטמן. ואקשינן פטור

שבועות שתיים פרק שלישי שבועות

כ.

עין משפט
נר מצוה

(א) ע"י חס' לעיל ע"י ד"ה
שבועות כ"ו וימנעו
(ב) נדרים כ"ד... (ג) נמנעו
ל'.

רבינו חננאל

אכילנא משמע. ופרקי
אביי מתני' ונדרים
במסרכין בו לכול. ואמר
שבועה שזכר לך כלומר
שבועה אם אוכל לך
דמשמע לא אכילנא
לך הוא. מתני' בשאין
מסרכין בו ודייק לישניה
כמשמעה. רב אשי
אמר תני במתני' דקמי
לה במסכת נדרים שאי
אוכל דמשמע אינו אוכל.
ואמרין הא לא אצטרך
ל' קמ"ל. אצטרך מהו
הרמא לישניה אחקיל
ליה ושאוכל הוא קמ"ל
דוקא הוא שאי אוכל
שאני אוכל לך. תיר
מבטא שבועה איסור
שבועה. אסר איסור
כו. תירצה אביי הכי
מבטא שבועה. אסר
מתני' שבועה כמוציא
מחיים שבועה. פי
כגון שנשבע שלא יאכל
בשר זה. וחזר ואמר זה
הפת עלי כזה הכשר.
אסר אסר כגון שהתפיס
עוד דגים על אוחה
הפת שהתפיסה בבשר.
ואמר אם אתה אומר
מתפיס שבועה כמוציא
שבועה מפיו דמי חייב.
ואם לאו פטור. ואמר
אביי מנא לן דמבטא
שבועה היא שנאמר
ואם היו תהיה לאיש
ונדרה עליה או מבטא
שפתיה. ואילו שבועה
לא אדבר בה. כמה
דכתיב או נפש כי תשבע
לבטא בשפתים ש"ם
במאי אסרה במבטא.
רבא אמר לעולם מתפיס
בשבועה לאו כמוציא
שבועה מפיו הוא. והכי
קמי מבטא שבועה. אסר
שבועה. אסרה דאסר
הטילו הכתוב בין נדר
לשבועה דכתיב ואם בית
אישה נדרה או אסרה
אסר על האשה כבשועה.
הוציא זה הפסוק שבועה
בלשון נדר. הרי הוא נדר.
בלשון שבועה הרי הוא
שבועה. מתפיס שבועה
אביי אמר כמוציא
שבועה מפיו הוא.
רבא אמר לאו כמוציא
שבועה מפיו הוא.
ומתבטא עליה ופרקי הכי

(א) נראה דל"ל לא אצטרך
למשמעין ומשני אצטרך
מהו דמתא וכו'.

מסרכין. מפלירין: **מחני'** נשאין **מסרכין** כו. הלכך שזכר דקא
אכילנא הוא: **רב אשי אמר** תני. נזרייתא שבועה שאי אוכל
לך: **דאיסקל**. נכשל ולא נמכוין לומר שאי: **איסור שבועה**. מפרש
לקמיה: **איסור איסור**. אצטרך של איסור מה הוא: **אם אסרה אומר**
כו. מאי קאמרת והא אמתא איסור
לשון שבועה הוא והדר תני אתה
אתה אומר: **ה"ק מבטא שבועה**.
האומר מבטא ככר זו עלי כאומר
שבועה שלא אוכלנו ואם אכלנו ה"ו
נעולה ויוד: **איסור מיתפיס כשבועה**.
איסור עלי ככר זו הרי הוא כמי
שנשבע על הככר וחזר ואמר על
ככר אחר ה"ו כזה שהתפיס את
השני נרשטון: **איסור איסור**. ומתו
איסורו של איסור זה: אם אסרה אומר
כו. אס תמאי לומר שהתפיס
שבועה כמוליא שבועה מפיו דמי
ואם אכלנו חייב קרנן אף זה האומר
איסור ככר זה עלי חייב קרנן אס
אכלנו שהאיסור לשון התפיסה שבועה
הוא: **ואם לאו**. שהתפיס כשבועה
אינו כנשבע לענין קרנן ומלקות
אף האיסור אין בו לא קרנן ולא
מלקות: **או אסרה אסר כשבועה**.
משמע שאצטרך ותפסתו נזכר
שנשבעה עליו ככר: **או מבטא**
שפתיה אסר אסרה וגו'. ולא כתיב
שבועה כמה שבועה אסר נפשה
בלשון מבטא: **רבא אמר**. לא
איסתפיס ליה לתנא למימר כזה אס
אתה אומר דפשיטא ליה דמתפיס
כשבועה לאו כמוליא שבועה מפיו
הוא: **והכי קאמר מבטא שבועה**
איסור נמי. לשון שבועה הוא: **איסור**
זה הטילו הכתוב כו. היינו פירוש
דאיסור איסור אס אתה אומר והכי
קאמר איסור של איסור שאמרתי לך
שהוא שבועה לא כל הלשונות שזמ
נו אסרה הטילו הכתוב בין נדר
לשבועה אס אמירתו בלשון שבועה
כגון איסור שלא אוכל ככר זה כן לשון
הנשבעין אומרים שלא אוכל אף
האיסור שהוליא בלשון זה שבועה
הוא וחייב קרנן ואם לאו אכל הוליא
בלשון נדר שבועה איסור ככר זו עלי
שהוא לשון הנדרים קונס זה עלי
אף זה נדר ופטור מקרנן: **כיום**
שמת בו אביי. כאשר אצטרך עלי
בשר כיום שמת בו אכל לעולם: **והוא**
שנדור וזה מאוהו היום. שקיבל עליו
ככר נדר שלא יאכל בשר כיום שמת בו
אביי לעולם וכן יום שמת בו פלוני וכן
יום שנהרג בו גלגליה. וקסקלא דעתא

מסרכין בו לאכול מתניתין בשאין מסרכין
בו לאכול ^(א) ברייתא במסרכין בו לאכול
וקאמר לא אכילנא ולא אכילנא דכי קא
משתבע הכי קאמר שבועה שלא אוכל
רב אשי אמר ^(ב) תני שבועה שאי אוכל לך
אי הכי מאי למימרא מהו דתימא לישניה
דאיסקילא ליה קמ"ל: **ת"ר** מבטא שבועה
איסור שבועה איסור איסור אם אתה אומר
איסור שבועה חייב ואם לאו פטור אם
אתה אומר איסור שבועה והא אמרת איסור
שבועה הוא אמר אביי ה"ק מבטא שבועה
איסור מיתפיס בשבועה איסור איסור אם
אתה אומר מיתפיס בשבועה כמוציא
שבועה מפיו דמי חייב ואם לאו פטור
וממאי דמבטא שבועה דכתיב יאו נפש
כי תשבע לבטא בשפתים איסור נמי
דכתיב ^(ג) תכל נדר וכל שבועת איסור אלא
ממאי דאיסור מיתפיס בשבועה הוא דכתיב
^(ד) או אסרה אסר על נפשה בשבועה מבטא
נמי הכתיב ^(ה) לכל אשר יבטא האדם
בשבועה אלא אמר אביי מבטא שבועה
מהכא ^(ו) ואם היו תהיה לאיש ונדריה עליה
או מבטא שפתיה אשר אסרה על נפשה
ואילו שבועה לא קאמר במאי אסרה עצמה
במבטא רבא אמר לעולם אימא לך ^(ז) מיתפיס
בשבועה לאו כמוציא שבועה מפיו דמי
והכי קאמר ^(ח) מבטא שבועה איסור נמי
שבועה אסרה דאיסור הטילו הכתוב בין
נדר לשבועה ^(ט) הוציא בלשון נדר נדר
בלשון שבועה שבועה היכן הטילו ^(י) ואם בית
אישה נדרה או אסרה אסר על נפשה בשבועה
וגו' ואודו למעמידיה דאיתמר מתפיס בשבועה
אביי אמר כמוציא שבועה מפיו דמי ורבא
אמר לאו כמוציא שבועה מפיו דמי מיתפיס
^(יא) איזה איסור האומר בתורה ^(יב) האומר הרי עלי
שלא אוכל בשר ושלא אשתה יין כיום שמת
בו אביי כיום שמת בו פלוני כיום שנהרג
בו נדליה בן אחיקם כיום שראה ירושלים
בחורבנה אסור ואמר שמואל ^(יג) והוא
שנודר ובה מאותו היום בשלמא לאביי
מדמתפיס בנדר נדר מתפיס בשבועה שבועה
אלא

שאי אובא ^(א) פשיטא. לא פריך פשיטא אלא משום דהיינו שלא
אוכל לך דקמי דהא אשלא אוכל לא קשיא ליה פשיטא:
לישנא איתקף ליה. וליכא למיפוך כיון דלשמעין שאי אוכל
אמאי אצטרך למיתני ברישא שלא אוכל לך דזו ואף זו
קמי וא"ת נשיליה מה היה בדעתו
רש לומר כגון שאמר שבועתו כל מה
שיהיה משמעות לשונו אי נמי כגון
ששכח מה היה בדעתו ונזכרים
(דף עו.) מפרש אמאי רב אשי לא
אמר כאביי: **איסור מיתפיס**
בשבועה. פי' כקונטרס דאס אמר
איסור עלי ככר זה הרי כמי שנשבע
על הככר וחזר ואמר על ככר אחר
נראשין וקשה דלקמן קמי נזרייתא
אזיהו איסור האומר בתורה הרי עלי
כו' ואילו איסור ככר זה עלי לא
קמי ומה שפי' נמי איסור איסור
כלומר איסור של איסור זה מה דינו
אם אתה אומר מתפיס כשבועה כו'
שמוכל להוכיח מקרא נשום מקום
שהוא כמוליא שבועה מפיו וחייב
קרנן אף איסור זה כו' קשה דמשמע
דתנא נא ללשמעין דין איסור ואינו
משמיענו כלום שהרי מתפק
במתפיס שבועה עמו ועוד דאין
דרך משנה ונזרייתא שיתפק התנא
אס חייב או פטור ועוד מאי ואלדא
למעמידיה דאיתמר לקמן דהכא
מסתפקא ליה לאביי ולקמן פשיטא
ליה דכמוליא שבועה מפיו דמי ועוד
דכלל הספרים גרסו' בסמוך כמוליא
שבועה מפיו וחייב כו' ולפי' ה"ל
למייקט חייב בלא וי"ו ומפ' רבינו
חס דמצטא הכתוב שפרשה הוא
לשון שבועה שנשבע בלשון מבטא
כדפי' נמי כקונטרס אכל איסור
הכתוב שפרשה אינו שבועה שיאסר
עצמו בלשון איסור אלא במתפיס
לשון נדרה ומזר ואמר על ככר אחר
הרי עלי שלא אוכל ככר זה כזה
והיינו איסור דקרא והי' מפרש לה
בזרייתא לאביי ואיסור של איסור זה
אס אתה אומר ואיסור כשבועה
כלומר שהתפיס ככר שנשבע עליו
הי' כמוליא שבועה מפיו וחייב ואם
לאו שלא התפיסו באתר אלא אמר
איסור ככר זה עלי אין זה לשון
שבועה ופטור ח"י"ס אס אתה
אומר מתפיס כשבועה פי' שהתפיסו
בלשון שבועה שהזכיר לשון אכילה
ואמר הרי עלי שלא אוכל זה כזה

ג א טושיע י"ד סי' רלו
סעיף י'
ד ב מ"י פ"ב מה'ג'
שבועת ה' ה ופ"ג
מה'ג' נדרים הלכה א פמג
לאין רמא טושיע י"ד סי' רל
לעט סעיף ט'
ה ג מ"י פ"ב מה'ג'
שבועת הלכה א פמג טס
טושיע י"ד סי' רלו סעיף
ד'
ו ד מ"י פ"ב מה'ג'
שבועת ה' א פמג לאון
רמא טושיע י"ד סי' רל
סעיף א'
ז ה ו מ"י פ"ג מה'ג'
נדרים הל' ה פמג
לאין רמא טושיע י"ד סי'
רל סעיף ב'.

תורה אור השלם
1. או נפש כי תשבע
לבטא בשפתים להרע
או להיטיב לכל אשר
יבטא האדם בשבעה
ונעלם ממנו וזוא ידע
ואשם לאחת מאלה.
ורקא ד ה
2. כל נדר וכל שבועת
אסר לענת נפש אישה
ויקנמו ואישה ופרו.
במדר ל יד
3. ואם בית אישה נדרה
או אסרה אסר על נפשה
בשבועה: במדר ל יא
4. ואם היו תהיה לאיש
ונדריה עליה או מבטא
שפתיה אשר אסרה על
נפשה: במדר ל ו

מוסף רש"י
אמר איסור האומר
בחוריה. דכתיב (במדבר ל)
לכל שבועת איסור. דמשמע
שהוא נדר כנדר שאסר
בכך (נדרים יב.)

ואם לאו שלא הזכיר לשון אכילה אלא אמר הרי עלי זה כזה פטור
ועי"ל איסור איסור היינו איסור שלישי שהתפיס ככר שלישי בשני ואם
אתה אומר מתפיס כשבועה דהיינו השני כמוליא שבועה מפיו דמי
דהוי לגמרי כראשון אף לענין להתפיס בו חייב גם בשלישי ואם לאו
בשני מיהו הא פשיטא ליה שדינו כראשון להתחייב קרנן כשני ורבא פליג עליה ופטור אף בשני אכל תימה דכתיב מספקא ליה לתנא
בשלישי והא דגרסינן נמי וחייב כו' לא אתי שפיר: **ואי"ל** שבועה לא קאמר. דאי הוה כתיב שבועה הוה מפרש שאתה מבטא
אסרה על נפשה בלשון שבועה אכל השתא על כרחק אית לן לפרש כמה אסרה על נפשה בלשון מבטא וא"ת והא נמי כתיב (במדבר ל)
ואסרה לך בלשון אביה נעוריה וי"ל כיון דלא כתיב או יש לומר דאגדר דכתיב ברישא דקרא קאי: **שלא** אובא שפיר. לא חש
התנא דקרק בלשון דבלשון זה אינו חל דלא אוכל הרי דבר שאין בו ממש שאינו אוסר על עצמו כלום כמו קונס שאני יסן דלא
אמר כלום אס לא אמר קונס עיני בשניה כאלמרינן צפרק צ' דנדרים (דף עו.) והי"נ לרין שיאמר קונס אכילת בשר עלי ומיהו
שמה יש לחלק דדוקא גבי שינה לא אמר כלום משום דשינה עצמה אין בה ממש: **מדרמתפיס** בנדר נדר בוי. ואם תאמר שמואל
אמאי מפרש איסור במתפיס נדר והא איסור דקרא קאמר אביי דהיינו מתפיס כשבועה יש לומר דמתפיס נדר ילפינן ממתפיס
כשבועה וניחא ליה לשמואל לאוקמא בזרייתא נזרייתא נדרים שרגילות הוא שני אדם נזריין מלאכול בשר ומללמות יין כיום שראו ירושלים
בחורבנה ואין רגילות לאסור עצמם כשבועה: